

Максимова-Кулішова О.М.,
викладач кафедри ГМД та ТЛП

Урбановська Н.В., магістрантка
кафедри дизайну інтер'єру і меблів

Київський національний університет
технологій та дизайну

ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЗИМОВОГО САДУ

Анотація. В статті розглядаються засоби інтеграції в процесі проектування простору інтер'єра, його збагачення природним середовищем та частковим озелененням функціональних зон інтер'єру.

Ключові слова: інтеграція, формування, природне середовище, простір інтер'єру, зимовий сад.

Аннотация. Максимова-Кулишова Е.Н., Урбановская Н.В. Формирование интерьерного пространства средствами интеграции зимнего сада. В статье рассматриваются средства интеграции в процессе проектирования интерьерного пространства, его обогащения природной средой и частичным озеленением функциональных зон интерьера. *Ключевые слова.* Интеграция, формирование, естественная среда, пространство интерьера, зимний сад.

Abstract. Maximova-Kulishova E.N., Urbanovskaya N.V. Formation of interior space means the integration of the winter garden. The article deals with the means of integration in the design of interior space, its enrichment of the natural environment and partial functional areas of interior landscaping.

Keywords: integration, the formation, the natural environment, the interior space, a winter garden.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими або практичними завданнями. В середині двадцятого століття в нашій країні в перше почали впровадження природного середовища – зимових садів в інтер'єрному просторі, вивчалось питання як впливають рослини на людське самопочуття та працездатність. В Україні до сьогодні стоїть гостро питання по впровадженню природного середовища. Рослини, квіти, вода, камені, сухі корчі химерної форми, морські раковини і інші натуральні елементи природи складають невід'ємну частину оточення людини не лише у відкритому середовищі, але і в інтер'єрі.

Дослідження питань даної теми, яка є досить актуальною сьогодні, вказують на швидкі темпи розвитку науки в містобудівельній галузі та вимагають впровадження нових тенденцій і технологій для того, щоб максимально задовольнити вимоги населення у забезпеченні високого рівня проживання.

Огляд літератури. З великої кількості вчених, архітекторів, інженерів радянського періоду, можна виділити роботи таких, як Родичкін І.Д., Гостів В.Ф.[1], Юскевич Н.Н. Вергунов А.П., Косаревський І.А., а серед світових видатних постатей інтеграції природного середовища та застосування зеленого наповнення інтер'єру є Андре Бранци, Патрік Бланк, Алвара Аалто, Фрэнк Ллойд Райт, Заха Хадид та багато інших.

В книгах Ежефа Косо і Анастасії Анісімової зібрана інформація пов'язана з використанням сучасних технологій в організації зимового саду, проте праці А.А.Барташевича В.Д.Богуша, М.Хантера Є.Хантера [4] більш досконально заглиблюються в опис побудови зимових садів, за допомогою суттєвих подробиць більш точно та широко відображають актуальність теми не тільки в наш час, а і взагалі (напр. спеціальна побудова зимового саду для інвалідів).

Мета публікації. Дослідити засоби інтеграції зимового саду, та принципи їх застосування в процесі формування інтер'єрного простору. Виявлення обов'язкових складових зимового саду з подальшим визначенням впливу інтегрованого природного середовища на людину.

Дослідження проводиться для подальшого впровадження в практичній роботі дизайн-проекту ДЮС-ШОР з елементами озеленення та зимового саду.

Викладення основного матеріалу. Сучасний ритм мегаполісу породжує бажання якщо не переїхати за місто, то принаймні створити невеликий простір природи поряд з собою. Так споглядаючи на загишок, який створює природне середовище, виникає бажання приблизити його до людини засобами збагачення простору рослинним світом, чи можливістю формування зимового саду. Поєднання живої та неживої природи, чи інакше кажучи інтеграції природного середовища в штучне. Основне призначення зимового саду – продовжити час перебування людини серед зелених рослин.

Головною метою використання природних елементів в інтер'єрному середовищі є: емоційна корекція небажаних відчуттів в середовищі; внесення «людських» масштабних характеристик до її візуальної структури; збагачення композиційних бу-

Надійшла до редакції 23.12.2012

Рис. 1-2

Рис. 3-4.

дов за рахунок створення нових акцентів і домінант організації інтер'єрного простору; ускладнення декоративного рішення, додавання йому нового характеру, властивого елементам природного походження; зміна мікроклімату; формування нових типів інтер'єрних просторів, що відповідають сучасним уявленням людини про принципи організації життя.

Зимовий сад служить не тільки місцем відпочинку, він є також засобом виховання художнього смаку, розширює пізнання про рослинний світ, навчає дбайливому відношенню до природи. Не випадково таке середовище стає все більш і більш популярним: міні-оранжереї – спеціальні зелені куточки, зони короточасного відпочинку, кімнати психологічного розвантаження, зимові сади вже є на багатьох великих промислових підприємствах країни, у видовищних і дитячих установах, у санаторіях, особняках і квартирах, офісах і торгових центрах, виставкових залах і ресторанах. Але не варто забувати, що зимовий сад –

це впровадження складних технічних, технологічних, дендрологічних та дизайн-мистецьких процесів таких як: вентиляція, кондиціонування, опалення, освітлення та багато іншого.

Зимовим садом називається спеціально відведене під озеленення приміщення, в якому на обмеженій площі розміщують рослини в поєднанні з елементами малої архітектури і декору і по можливості з використанням води та каменю. Це один з найбільш складних видів озеленення приміщення, що вимагає знання декоративного садівництва, інженерного мистецтва і архітектури. [1]

Зимові сади не входять у систему міського озеленення, але оскільки вони є рекреаційними приміщеннями, приміщеннями для відпочинку, їх створюють за законами як дизайну, так і садово-паркового мистецтва.

В 50- 60-х роках мистецтво зимового саду в нашої країні тільки зароджувалося і лише зрідка в

літературі можна було зустріти опис зимових садів, улаштованих у палацах культури, у наукових установах та інших суспільних приміщеннях. Не часто з'являлися й рекомендації зі створення та експлуатації цих куточків природи. В останні роки в Україні все більша увага приділяється озелененню інтер'єрів суспільних приміщень.

В окремих кімнатно-оранжерейних рослин відкриті фітонцидні властивості й здатність створити в приміщеннях оптимальний санітарно-гігієнічний режим. Труднощі створення зимового саду полягають у розміщенні рослин в системі архітектурних елементів. Особливо тому, що увагу слід приділити орієнтації зимового саду, враховуючи, що максимальне надходження світла і тепла забезпечується при орієнтації на південний захід.

Мініатюрні композиції зимового саду можуть бути представлені ретельно підібраними рослинами із задалегідь розробленого асортименту для зимових садів з участю в композиції каменів, піску або інших матеріалів, різних плит і по-можливості води і малих архітектурних форм. При створенні мініатюрних композицій слід враховувати висоту рослин, особливості будови крони, забарвлення і форму листя; час, тривалість і яскравість цвітіння, забарвлення і розміри квіток і суцвіття. Якщо зимовий сад використовується як житловий простір (рекреаційний простір, кабінет, вітальня тощо) необхідно передбачити поділ приміщення на 3 функціональні зони: для відпочинку або іншого виду діяльності, для вирощування рослин і вільну зону проходу.

Серед зимових садів можна виділити деякі спеціальні типи з підбору асортименту або за конструкцією. **Флораріум** – заклена вітрина з вміщеною в неї композицією з рослин. **Тераріум** – скляний бутель або контейнер із прозорого пластику, усередині якого посаджені рослини. Отвір вгорі звужений чи зачиняється склом. Доступ повітря в таких ємностях обмежений або перекритий зовсім, всередині створюється підвищена вологість. **Палюдаріум** – імітація тропічного водоймища, являє собою закриту скляну ємність, на передньому плані розташовується акваріум, за яким висаджені вологолюбні кімнатні рослини. У палюдаріумі можна підтримувати штучний клімат за допомогою сучасних апаратів. В наші часи кімнатні рослини стали доступними суспільству. Кімнатні рослини також важливі для здоров'я людини. Вченими доказано, що деякі рослини очищують повітря, а деякі його дезінфікують, деякі заспокоїливо впливають на людину, або навпаки дарують енергію і бадьорість.

Прийомів роботи з елементами природи в інтер'єрі безліч. Узагальнено їх можна розділити: по мірі динамічності (від вільно пересуваних контейнерних рослин і флористичних композицій у вазах до зафіксованих в просторі зелених «островів», водоймищ і тому подібне); по мірі інтегрованості в середовище інтер'єру різного функціонального призначення. Так, комбінації елементів природи, включених в ситуацію середовища діляться на: природні компоненти, що стали частиною інтер'єрного ансамблю; зимові

сади в спеціалізованих приміщеннях і прибудовах; «зовнішній» ландшафт, що використовується проєктувальником як домінанта візуального образу інтер'єру. Відповідно, різний і масштаб природних включень в інтер'єрі [4].

Об'ємно-планувальну структуру інтегрованого зимового саду доцільно визначати відповідно до архітектуру самого будинку.

Крім усього іншого, сучасний зимовий сад може обійтися без застосування сучасних технологій, таких як автоматична підтримка температури і мікроклімату, автоматичний підігрів склопакетів для відтавання снігу на покрівлі зимового саду, електрохромовані склопакети (такі, що самі затемнюються).

Висновки. На даний час технології оснащення зимових садів зробили крок уперед. Маємо можливість не застосовувати природне світло використовуючи штучне, на краще змінились технології підводу води, тощо. Тому сучасний зимовий сад – це високоякісна інженерно-технічна споруда із застосуванням передових досягнень науки в області проєктування, виготовлення і монтажу світлопрозорих конструкцій. Разом з тим сучасна література глибоко не описує процес побудови зимових садів на відміну від застарілих видань.

Розглянувши проблему актуальності зимового саду, основною метою якого є створення ілюзії живої природи та збільшення ступеня комфорту для населення, шляхом поєднання законів естетики та економіки. А також проаналізувавши проблему влаштування зимових садів бачимо, що це є не лише єдиний засіб для забезпечення чудового відпочинку, але й для виявлення певних надзвичайно привабливих архітектурних особливостей, що гармонійно підкреслюють як характер, творчий настрій особистості, велику любов до природи, так і чудово продуманий ексклюзивний дизайн інтер'єру.

Література:

1. Гостев В.Ф., Юскевич, Н.Н. Проектирование садов и парко: Учеб. Для техникумов.- М.: Стройиздат, 1991.- 340с.:ил.
2. Рекомендации по проектированию озеленения интерьеров производственных зданий / ЦНИИПромзданий.— М., 1979.—51 с.
3. Гозак А. Интерьер и природа // Сов. декор. искусство-8.— М.: Сов. худож., 1986.
4. Хантер М., Хантер Э. Зимний сад: Проектирование, строительство, оборудование: Пер. с англ.— М.: Стройиздат, 1985.
5. Хомуецкая Н. Н., Демидова Д. А. Растения в интерьере // Стр-во и архитектура Ленинграда.— 1974.— № 5.
6. <http://www.djournal.com.ua>
7. <http://ru.wikipedia.org/wiki>